

Det nye Norden: Fornyelse og samarbeid i Nord-Europa

Norges program for formannskapet
i Nordisk Ministerråd 2006

En sammenfatning av hovedpunktene

Det nye Norden: Fornyelse og samarbeid i Nord-Europa
Norges program for formannskapet i Nordisk Ministerråd 2006
- En sammenfatning av hovedpunktene

ANP 2005:779

© Nordisk Ministerråd, København 2005

Nordisk Ministerråd

Store Strandstræde 18
1255 Copenhagen K
Telefon (+45) 3396 0200
Fax (+45) 3396 0202

Nordisk Råd

Store Strandstræde 18
1255 Copenhagen K
Telefon (+45) 3396 0400
Fax (+45) 3311 1870

www.norden.org

Det nordiske samarbeidet

Det nordiske samarbeidet er et av de eldste og mest omfattende regionale samarbeider i verden. Det omfatter Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige samt Færøyene, Grønland og Åland. Samarbeidet styrker samhörigheten mellom de nordiske land med respekt for de nasjonale forskjeller og likheter. Det øker mulighetene for å hevde Nordens interesser i omverdenen og fremme det gode naboskap.

Samarbeidet ble formalisert i 1952 med *Nordisk Råds* opprettelse som forum for parlamentarikerne og regjeringene i de nordiske land. I 1962 underskrev de nordiske land Helsingforsavtalen, som siden har vært den grunnleggende rammen for det nordiske samarbeidet. I 1971 ble *Nordisk Ministerråd* opprettet som det formelle forum til å ivareta samarbeidet mellom de nordiske regjeringer og den politiske ledelsen i de selvstyrende områder, Færøyene, Grønland og Åland.

Hovedprioriteringer

Det nordiske samarbeidet stilles overfor krav om stadig fornyelse og effektivisering for å møte både interne og eksterne utfordringer. Rask endring av våre samfunn skaper utfordringer for målet om en bæredyktig utvikling og stiller nye krav til blant annet sosiale velferdsordninger og ivaretagelse av miljøet. Globaliseringens utfordringer stiller nye krav til kunnskapsbasert innovasjon og verdiskaping. Internasjonaliseringen utfordrer ivaretagelsen av den nordiske identitet og kulturelle samhørighet. Endringer i våre nære geografiske omgivelser skaper både nye utfordringer og muligheter for grenseoverskridende samarbeid til felles nytte innenfor det nye Europa.

Det er på mange måter et nytt Norden som skal møte slike utfordringer. Utfordringen for et tradisjonsrikt nordisk samarbeid blir å stadig fornye seg i lys av kontinuerlig endring. Samtidig er det viktig å sikre kontinuitet i arbeidet med høyt prioriterte oppgaver. Det norske formannskapet ønsker å bidra både til fornyelse og kontinuitet. Formannskapet vil dessuten søke en balanse mellom et utadrettet samarbeid med Nordens nabo-områder og oppgaver som primært sikter til å styrke samarbeidet internt i Norden.

Programmet som helhet avspeiler noe av den store bredden i det nordiske samarbeidet. Innenfor dette brede samarbeidet har formannskapet valgt å legge særlig vekt på følgende hovedprioriteringer:

- Samarbeidet i Europas nordområder.
- Den nordiske velferdsmodellen.
- Kunnskap, fornyelse og verdiskaping.

I tillegg vil formannskapet særlig fremheve videreføringen av to oppgaver fra tidligere formannskap: arbeidet med å sikre åpne grenser i Norden og fortsatt fornyelse og effektivisering av det nordiske samarbeidet. Til grunn for programmet ligger den nordiske strategien for en bærekraftig utvikling.

Samarbeidet i Europas nordområder

Det norske formannskapet ønsker å prioritere samarbeidet i de nordlige områdene av Europa. Norden er en viktig drivkraft i det regionale samarbeidet med Nordvest-Russland, i Østersjøområdet, Barentsregionen, Arktis og Nord-Atlanteren. Utviklingen i disse områdene har stor betydning både for de nordiske land og for Europa generelt.

For Nordisk Ministerråd innledes i 2006 en ny fase i samarbeidet med henholdsvis de baltiske land og Nordvest-Russland, basert på nye retningslinjer. Samtidig som man ønsker å videreutvikle et regulært myndighetssamarbeid og politisk samarbeid med de baltiske landene, skal nye samarbeidsprogram for henholdsvis Nordvest-Russland og Arktis, startes opp i januar 2006.

Det norske formannskapet ser det som en hovedoppgave å legge grunnlaget for en god start og gjennomføring av de to programmene. Gjennom dette ønsker formannskapet å bidra til å styrke samarbeidet i de nordlige områdene. Det blir viktig å bidra til en god forankring av samarbeidsprogrammet for Nordvest-Russland gjennom en aktiv dialog med russiske myndigheter. St.Petersburg-området forventes å bli et tyngdepunkt i samarbeidet, men fra norsk side legger vi stor vekt på å utvikle et godt samarbeid med Murmansk-området. Overordnede mål for programmet er å styrke demokrati, rettsstaten og økonomisk vekst. Kunnskap-soppbygging og nettverkssamarbeid vil utgjøre en hovedkomponent i programmet.

Innenfor det arktiske samarbeidet vil formannskapet prioritere klimaspørsmål, miljøforurensning og bærekraftig utvikling. I tillegg er det viktig å rette særlig oppmerksomhet mot urbefolkningsers livsvilkår i det arktiske området. Det vil også bli lagt vekt på at det arktiske samarbeidet prioriterer tiltak av nytte for Vest-Norden.

Det norske formannskapet vil bidra til å utvikle videre de gode relasjonene mellom Nordisk Ministerråd og de øvrige rådene i regionen: Arktisk Råd, Barentsrådet og Østersjørådet. Gjennom en dialog med formannskapene i de øvrige rådene, vil vi fra norsk side fremme samarbeid og komplementaritet i arbeidet for felles mål. Det vil også bli lagt til rette for et utvidet praktisk prosjektsamarbeid der forholdene ligger til rette for det.

EUs naboskapsprogram og EUs Nordlige Dimensjon er sentrale for det regionale samarbeidet i Nordens nærområder. Formannskapet vil arbeide for et fortsatt godt samarbeid med EU om aktuelle programmer og søke å bidra aktivt til å videreutvikle Den nordlige dimensjon i 2006.

Det konkrete samarbeidet med våre naboer vil i stor grad bli nærmere utformet innenfor ministerrådets egne programmer og de ulike fagområder som omtales i formannskapsprogrammet.

Den nordiske velferdsmodellen

Grunnlaget for Nordens samarbeid utad er at vi kan være en interessant samarbeidspartner. Den nordiske samfunnsmodellen er ofte av interesse for andre. Det er derfor viktig at vi kontinuerlig utveksler nordiske erfaringer om utfordringer og løsninger på sentrale samfunnsproblemer. Et bærekraftig velferdssystem for fremtiden, er en utfordring for alle sam-

funn. Vi må kontinuerlig vurdere og fornye våre egne ordninger, og samtidig er det både nødvendig og ønskelig å gjøre nordisk velferdspolitikken bedre kjent utenfor Norden.

Formannskapet vil derfor rette spesiell oppmerksomhet mot den nordiske velferdsmodellen. I forbindelse med avslutningen av det nordiske velferdsforskningsprogrammet i 2006, vil det bli tatt ulike initiativ til å vurdere de utfordringer våre velferdssystemer står overfor. I tillegg vil formannskapet fremheve en rekke konkrete samarbeidsutfordringer på barne- og ungdomsområdet, familie- og likestillingsområdet og sosial- og helseområdet.

Formannskapet ønsker spesielt å ta initiativ til å få frem ungdoms holdninger til den nordiske velferdsstaten. Dette vil være ett av de temaene et nordisk ungdomspanel, som formannskapet vil foreslå opprettet i 2006, skal fokusere på.

Den nordiske samfunnsmodellen bygger på et levende demokrati med organisasjonsrett og deltakelse for alle. Forholdet mellom mennesker og omgivelser vil være avgjørende for mulighetene til slik medvirkning, ikke minst for personer med nedsatt funksjonsevne. For å bedre tilgjengeligheten for alle, vil det norske formannskapet legge vekt på oppfølgingen av den nordiske handlingsplanen "design for alle/universell utforming". Formannskapet ønsker også å sette fokus på barn med nedsatt funksjonsevne og deres familier, slik at disse familiene skal ha mulighet til å leve et aktivt liv og kunne delta i arbeids- og samfunnsliv på lik linje med andre.

På sosial- og helseområdet vil formannskapet ta en rekke initiativ på flere områder, herunder legemidler/vaksiner, telemedisin/e-helse, miljømedisin, alkoholpolitikk, helseberedskap, små og sjeldne diagnosegrupper og samarbeid i naboombådene. Formannskapet legger stor vekt på å videreføre et godt fungerende nordisk narkotikasamarbeid.

Kunnskap, fornyelse og verdiskaping

Kunnskap og evne til fornyelse er forutsetninger for et konkurransedyktig samfunn i den globaliserte verden. Gjennom nordisk samarbeid kan vi skape sterkere kunnskapsmiljøer som kan hevde seg i internasjonal konkurranse, og samtidig styrkes ytterligere gjennom et bredt europeisk samarbeid. Formannskapet legger vekt på å videreføre den fornyelsen som er i gang i det nordiske samarbeidet om forskning. Det norske formannskapet vil dessuten legge særlig vekt på ytterligere å styrke samarbeidet om innovasjon og kunnskapsbasert verdiskaping.

Økt kunnskap og evne til fornyelse i forskning og næringsliv er nødvendige forutsetninger for vekst og økt verdiskaping. Felles innsats i forskning og innovasjon vil kunne gi større konkurransekraft på det internasjonale markedet, ikke minst for små land. Et forsterket nordisk samar-

beid vil kunne gi en bredere kunnskapsbase og økt spisskompetanse på strategiske områder.

Det norske formannskapet vil aktivt bidra til å følge opp den omstillingsprosessen som gjennomføres i det nordiske forskningssamarbeidet. Det blir viktig å påse at NordForsk lever opp til sitt mandat og effektivt bidrar til å oppfylle visjonen om Norden som en ledende og attraktiv forskningsregion.

Et kunnskapsbasert samfunn må bygges på et utdanningssystem med høy kvalitet. Norge vil arbeide for å styrke det nordiske samarbeidet om kvalitet i utdanningen og å øke den internasjonale konkurransekraften til høyere utdanning i Norden. Tilknytningen til den pan-europeiske Bologna-prosessen er viktig i denne sammenhengen. Det vil også bli lagt vekt på å sikre en mer effektiv godkjenning av utenlandsk høyere utdanning, slik at man f.eks. bedre kan gjøre nytte av den kompetanse innvandrere til de nordiske land har med seg.

Overordnede mål for det nordiske kultursamarbeidet er å fremme et mangfoldig kulturuttrykk i Norden og styrke den nordiske dimensjonen i landenes kulturliv. Målene skal følges opp ved å satse på mobilitet for personer og kulturprodukter, samt å sikre bred tilgang til nordisk kunst og kultur. De nordiske kulturministrene har tatt initiativ til å reformere det nordiske kultursamarbeidet. Det foreliggende forslag til endringer forutsettes å gjelde fra 2007. Det norske formannskapet vil bidra til at innføringen av en ny struktur skjer på en effektiv og forsvarlig måte.

Det nordiske språk- og kulturfellesskap påvirkes i økende grad av globaliseringen. Norge vil under sitt formannskap bidra til å rette oppmerksomheten mot dette forholdet, særlig som ledd i oppfølgingen av forslaget til en nordisk språkpolitisk deklarasjon. Formannskapet vil bidra til økt satsing på å styrke nabospråksforståelsen i Norden. Det vil også bli vurdert hvordan arbeidet med språk og språkpolitikk kan organiseres mest hensiktsmessig innenfor Nordisk Ministerråd.

Det er et mål at Norden skal høre blant de ledende regioner i verden hva angår konkurransedyktighet og økonomisk vekst. Tilknytningen til EUs Lisboa-prosess er viktig i denne sammenhengen. Det norske formannskapet vil legge stor vekt på behovet for kopleing mellom forskning og innovasjon, blant annet gjennom økt samarbeid og koordinering mellom NordForsk og Nordisk InnovationsCenter (NICE) og videreføring av et nordisk dialogforum om forskning og innovasjon.

Innen det næringspolitiske området vil formannskapet følge opp med et særlig initiativ angående entreprenører og innovative virksomheter.

På det regionalpolitiske området vil det bli tatt initiativ til et prosjekt om tilrettelegging av en innovasjonspolitikk som er tilpasset nordiske regionale forhold. Det vil også bli tatt initiativ til en komparativ studie av politikk for perifere regioner i de nordiske landene og på europisk nivå.

Innenfor ministerrådet for fiskeri, jordbruk, skogbruk og næringsmidler (MR-FJSL), vil Norge arbeide for en større, tverrgående og sammenhengende satsing om nordisk mat og matkultur.

Videreføring av tidligere formannskap

I tillegg til de tre hovedområdene som ønskes prioritert under det norske formannskapet, finner man fra norsk side at det er viktig å videreføre og følge opp tidligere formannskapsinitiativ. Til grunn for programmet ligger oppfølgingen av den reviderte nordiske strategien for bærekraftig utvikling, som gjelder for perioden 2005 – 2008. Strategien legger til grunn en bred forståelse av bærekraftighetsbegrepet, som omfatter både økonomiske og sosiale forhold i tillegg til økologiske faktorer. Det norske formannskapet vil legge stor vekt på gjennomføringen av strategien og arbeidet med å videreutvikle gode indikatorer for bærekraftig utvikling.

Formannskapet ønsker spesielt å fremheve to oppgaver fra tidligere formannskap, som det er viktig å gi høy prioritet i det videre arbeidet. Det gjelder tiltak for å sikre *åpne grenser i Norden* og *effektivisering av det nordiske samarbeidet*.

Stadig økende muligheter for innbyggerne til å bevege seg fritt innen Norden for å bo, arbeide, søke utdanning og drive næringsvirksomhet, er et grunnleggende mål for det nordiske politiske samarbeidet. De siste årene har det vært gjort en meget aktiv innsats for å identifisere og bygge ned de praktiske hinder for den frie bevegeligheten. *Grensehinderarbeidet* har gitt mange gode resultater, men det gjenstår mange spørsmål å løse.

Det norske formannskapet vil legge stor vekt på å følge opp uløste saker og videreføre arbeidet med å sikre åpne grenser i Norden. Dette innebærer en særlig innsats på to områder:

- Forbedre næringslivets muligheter for grenseoverskridende virksomhet i Norden.
- Vurdere mulighetene for nærmere samarbeid mellom ministerrådet og grensekomitéene angående grensehinder.

Det vil også bli vurdert å videreføre arbeidet som ble initiert under det danske formannskapet med hensyn til ensartet gjennomføring av EU/EØS-regelverk. Gode rutiner for nordiske konsultasjoner vil være viktig for å unngå at ulik gjennomføring skaper nye grensehinder.

Formannskapet vil for øvrig løpende vurdere behov for organisatoriske tilpasninger i ministerrådets arbeid med å fjerne grensehinder.

Det norske formannskapet vil videreføre den *moderniserings- og strukturendringsprosess* som ble startet i 2005. Det vil bli prioritert å

sikre en god gjennomføring av den nye strukturen med 11 istedenfor 18 ministerråd, som forventes å tre i kraft fra januar 2006. I tillegg til de praktiske tilpasninger som blir nødvendige med den nye strukturen, vil formannskapet arbeide for ytterligere fornyelse av ministerrådets virksomhet.

Formannskapet vil understreke betydningen av at det på alle samarbeidsområder legges til rette arbeidsmåter som styrker dynamikken i samarbeidet. Konkret gjelder det blant annet å:

- Vurdere endringer i arbeidsmåter som kan styrke det politiske innhold i ministerrådsmøter.
- Sikre endringer i budsjettarbeidet slik at det skaper mer rom for oppfølging av politiske prioriteringer.
- Gjennomgå ministerrådenes underliggende komitéstrukturer, budsjettdelegering og lignende.

Formannskapet vil løpende vurdere eventuelt andre behov som måtte melde seg i prosessen.

Sammenfatning av noen hovedsaker

Samarbeid i Europas nordområder

Det norske formannskapet ser det som en viktig oppgave å sikre en god start av det nye Russlandsprogrammet og en god dialog med russiske partnere.

Formannskapet ser det som en viktig oppgave å bidra til en god gjennomføring av det nye arktiske samarbeidsprogrammet.

Det norske formannskapet ønsker å bidra til best mulig dialog, samordning og komplementaritet mellom Nordisk Ministerråd og de øvrige nordlige rådene.

Formannskapet vil legge vekt på blant annet følgende tiltak i nordområdene:

- nordisk strategi for arbeidet med klima og miljøgifter i Arktis,
- forvaltningsplan for Barentshavet som nordisk modell for videre internasjonal iverksetting av økosystembasert forvaltning,
- endringene i de miljømessige rammene for utnyttelsen av naturressursene i nord,
- samfunnmessige konsekvenser av klimaendringer.

Formannskapet vil bidra til å utvikle et samarbeid mellom Europarådet og Nordisk Ministerråd for å rette spesiell oppmerksomhet mot barn med nedsatt funksjonsevne og deres familier i Nordens naboområder. Det planlegges blant annet en konferanse i St. Petersburg om temaet "Community Living for Disabled Children".

Formannskapet vil prioritere at Norden-Russland samarbeidet på energiområdet medvirker til en fortsatt utvikling av et sikkert og bæredyktig energisystem i Nordvest-Russland.

Den nordiske velferdsmodellen

Formannskapet prioriterer oppfølgingen av den nordiske handlingsplanen for "design for alle/universell utforming".

Helse

Formannskapet ønsker å styrke nordisk samarbeid på helseområdet blant annet med hensyn til: e-helse/telemedisin, miljømedisin, legemidler og vaksiner, med vekt på harmonisering av barnevaksinasjonsprogram og samarbeid om produksjon av influensavaksine.

Formannskapet vil styrke det nordiske helseberedskapssamarbeidet.

Formannskapet vil ta initiativ til å gjenskape et forum for nordisk samarbeid om små og sjeldne diagnosegrupper.

Formannskapet vil videreføre tiltak fra de nordiske sosial- og helseministerenes uttalelse om alkoholpolitikk.

Formannskapet ønsker å videreføre og forsterke det nordiske narkotikasamarbeidet.

Likestilling

Formannskapet vil sette særlig fokus på feltet kjønnsrett.

Formannskapet vil trekke inn familiepolitiske aspekter som en av flere forutsetninger for likestilling mellom kjønnene.

Formannskapet vil arrangere konferanser om kjønn og makt og ungdom og kjønn.

Barn og unge

Formannskapet vil ta initiativ til at det nedsettes et nordisk ungdomspanel, som skal bidra til å fange inn ungdoms syn på Norden og det nordiske samarbeidet.

Formannskapet vil belyse unges holdning til likestilling og blant annet arrangere en konferanse sammen med NIKK om pornografiens påvirkning på de unges oppfatning av kjønn.

Formannskapet vil ta opp situasjonen til barn og unge med en hverdag preget av fattigdom og sosial utestenging og blant annet ta initiativ til en nordisk konferanse om tiltak for å bedre livssituasjon for de fattigste barna og deres familier.

Formannskapet vil ta initiativ til at Nordisk Ministerråd spiller en viktig regional rolle i de nordiske og baltiske landene for gjennomføringen av

den europeiske ungdomskampanjen for mangfold, menneskerettigheter og deltakelse.

Formannskapet vil ta initiativ til at Nordisk Ministerråd engasjerer seg i en regional oppfølging av Europarådets program for å bekjempe vold mot barn og ungdom.

Justisområdet

Formannskapet vil arrangere en nordisk erfaringskonferanse om tiltak overfor og oppfølging av barne- og ungdomskriminelle.

Formannskapet tar sikte på å avholde en nordisk konferanse om bekjempelse av vold i hjemmet og i nære relasjoner, samt et seminar om problemstillingen med voksnes kontakt med barn - særlig på internett - med sikte på å begå overgrep mot dem.

Formannskapet ønsker å sette fokus på temaet diskrimineringsvern ved å arrangere et seminar om diskriminering på grunn av etnisitet, religion, funksjonshemming og andre årsaker.

Økonomi

Formannskapet finner informasjonsutveksling og drøftelser av EU-spørsmål på det økonomiske og finansielle området fortsatt å være et viktig tema under de nordiske finansministtermøtene. Det er viktig at samarbeidet også bidrar til at gjennomføring av EU/EØS-rettsakter blir så likeartet som mulig.

Formannskapet vil videreføre arbeidet med å identifisere og bygge ned grensehinder på skatteområdet.

Kunnskap, fornyelse og verdiskaping

Utdanning og forskning

Formannskapet vil arbeide for å styrke det nordiske samarbeidet om kvalitet i utdanningen, blant annet gjennom en større forskerkonferanse, der en felles nordisk forskningsrapport om resultater i PISA 2003 vil bli presentert.

Formannskapet vil legge vekt på fornyelsen av det nordiske samarbeidet om forskning og videreføre prosessen med å utvikle Norden til en sterk forskningsregion internasjonalt.

Formannskapet vil legge vekt på ytterligere å styrke samarbeidet om innovasjon og kunnskapsbasert verdiskaping.

Formannskapet vil legge vekt på å utbygge den nordiske innflytelsen på det europeiske samarbeidet, gjennom blant annet en større internasjonal konferanse i samarbeid med EU-kommisjonen om Nordens bidrag til den videre utvikling av det europeiske forsknings- og innovasjonsområdet (ERIA).

Kultur

Det norske formannskapet vil arbeide for åpne grenser og mobilitet for personer og kulturprodukter, samt bidra til å sikre bred tilgjengelighet av nordisk kunst og kultur.

Formannskapet vil videreføre arbeidet med å utvikle et nordisk medieprogram med fokus på produksjon av dataspill med kvalitetsinnhold for barn og unge i Norden.

Formannskapet vil arrangere en nordisk konferanse om erfaringene med ”Den kulturelle skolesekken”, en stor kulturpolitisk satsning med mål å gi alle elever i den norske grunnskolen et profesjonelt kulturtilbud.

Formannskapet ønsker å sette fokus på kulturinstitusjonen som organisasjon, iverksettelses- og gjennomføringsinstans for kulturpolitiske mål gjennom en konferanse med arbeidstittelen ”den gode kulturinstitusjonen”.

Formannskapet vil legge stor vekt på å bidra aktivt til at innføring av den nye strukturen på kulturområdet skjer på en forsvarlig og effektiv måte.

Språk

Formannskapet vil følge opp forslaget til en nordisk språkpolitisk deklarasjon og blant vurdere behovet for en nordisk strategi overfor trusselen om språklig domenetap og for å styrke samarbeidet om nordisk språkteknologi.

Formannskapet vil arbeide for at de nordiske språk kan bli lettere tilgjengelige i skrift og tale, i litteratur og utøvende kunst, og legge til rette for at de nordiske hus og institutter kan aktiveres enda sterkere som språk- og kulturformidlere.

Formannskapet ønsker å vurdere hvordan ministerrådets arbeid med språk og språkpolitikk best kan organiseres for å få de beste resultater med sikte på å styrke nabospråkforståelsen i Norden,

Næringsliv

Formannskapet vil fokusere på å fremme samarbeidet mellom næring og forskning i nært samarbeid med Nordisk InnovationsCenter (NICE).

Formannskapet tar sikte på å arrangere en konferanse om små innovative virksomheter, entreprenører og selvstendige oppfinnere i samarbeid med Nordisk InnovationsCenter (NICE).

Under det norske formannskapet vil det bli lagt særlig vekt på det videre arbeidet med å fjerne grensehindre for næringslivet.

Energi

Formannskapet vil prioritere at Norden-Russland samarbeidet på energiområdet medvirker til en fortsatt utvikling av et sikkert og bæredyktig energisystem i Nordvest-Russland.

Regionalpolitikk

Formannskapet vil ta initiativ til et prosjekt om en innovasjonspolitikk tilpasset nordiske regionale forhold. Det vil også bli tatt initiativ til en komparativ studie av politikk for perifere regioner i de nordiske landene og på europisk nivå.

Formannskapet vil ta initiativ til en gjennomgang av ministerrådets samarbeid med grenseregionene og rollen til informasjonskontorene i forhold til arbeidet med å redusere grensehinder.

Det planlegges en konferanse for Norden, de baltiske land, Skottland og Irland (Norden Pluss) med sikte på et strategisk samarbeid på områder av felles interesser og med fokus på Europas nordområder og deres plass i europeisk policyutvikling.

Formannskapet vil gi høy prioritet til å videreutvikle det nordiske samarbeidet om en tett oppfølging av den regionalpolitiske dagsorden i EU/EØS.

Arbeidsmarked

Formannskapet vil fortsette samarbeidet med å følge hvilke effekter det utvidede europeiske arbeidsmarkedet har på sysselsetting, ledighet, arbeidsvilkår og lønn i de nordiske land.

Formannskapet ønsker dessuten å utvide perspektivet noe ved å se på hvor utsatt de nordiske arbeidsmarkedene og den nordiske standarden for helse, miljø og sikkerhet er for prosessene knyttet til globalisering.

Formannskapet vil prioritere det praktiske samarbeidet om tolking og implementering av EU/EØS-regelverk i nasjonalt regelverk for å unngå å skape unødige forskjeller – og dermed grensehindringer – mellom de nordiske landene.

Fiskeri, jordbruk og næringsmidler

Formannskapet vil arbeide for at det i samarbeid med FAO arrangeres en internasjonal konferanse i 2006 om økosystembasert forvaltning av levende marine ressurser.

Formannskapet vil foreslå en større satsing på å synliggjøre og videreutvikle nordisk mat og matkultur som en nordisk merkevare basert på det mangfoldige utvalget av nordiske råvarer og matvarer og en meget variert matkultur.

Formannskapet vil følge opp arbeidet med landsbyggdutvikling, bondens nye roller og kulturlandskap og arbeide for gode rammebetingelser i de nordiske landene for en positiv utvikling for jobbskapning, kulturelle aktiviteter og etableringsstøtte.

Miljø

Formannskapet vil ta opp spørsmålet om bred folkelig medvirkning i miljø- og bærekraftsarbeidet, blant annet gjennom en kartlegging av gode nordiske eksempler på slik medvirkning i forberedelsen til en Lokal Agenda 21-konferanse som arrangeres i Norge høsten 2006.

Formannskapet ønsker å utlyse en nordisk konkurranse hvor lokalsamfunnene inviteres til å presentere hvordan de vil nå det felles nordiske målet om å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010.

Formannskapet har tatt ansvar for å gjennomføre en workshop om oppfølging av FNs Tusenårsevaluering og vil fokusere på erfaringer med lokal naturforvaltning og rollen som lokalsamfunn spiller for bærekraftig forvaltning av naturressursene og fattigdomsbekjempelse.